

CERKVENI GLASBENIK.

Glasiló Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z glasbeno prilogo vred 5 kron,
za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 4 krone.

Uredništvo in upravništvo: Pred Škofijo št. 12, I. nadstr.

Poročilo o cerkvenoglasbenem poučnem tečaju v Ljubljani.

Cerkvenoglasbeni poučni tečaj od 7. do 11. avgusta t. l. se je izvršil natančno po določenem sporedu, če izvzamemo kraj: prenesel se je iz nekdanjega Alojzijevišča v Marijanišče, ki je blagovoljno sprejelo udeležence pod svojo gostoljubno streho in prepustilo dvorano s klavirjem in drugimi učnimi pripomočki.

Kurzu največji sijaj je dal obisk presvetlega in premilostnega kneza in škofa ljubljanskega, dr. Antona Bonaventura Jegliča, ki je prišel kljub preoblicí poslov poslušat predavanje ravnatelja prof. dr. Mantuanija o zgodovinskem razvoju cerkvene pesmi na Slovenskem. Presvetli je v navdušenih besedah priznaval velik pomen dobrih in spretnih organistov in pohvalil lepe uspehe, ki jih je na svojih potih tu in tam opazil, hkrati pa je bodril in pozival vse udeležence, naj se z vnemo lotijo dela za povzdigo zlasti cerkvene pesmi, ki povzdiga čast božjo in vnema verna sreca za Boga. Na prošnjo podpredsednikovo je pred odhodom podelil višjepastirski blagoslov.

Druga sijajna točka je bil telegram premilostnega, presvetlega škofa tržaško-koprškega dr. Andreja Karlina, bivšega prezaslúžnega predsednika ljubljanskega Cecilijinega društva. Njegove ljubeznive besede so udeležence čez vse navdušile. Hvala mu za Njegovo blagonaklonjenost!

Med drugimi odličnimi gosti, ki so naš tečaj počastili, naj omenim le preč. g. kanonika, semeniškega vodja prof. dr. Jožefa Lésarja, ki so mu udelenženci priredili prisrčno ovacijo, dalje preč. gosp. mestnega župnika Ivana Kokošarja iz Gorice, ki nam je bil izredno drag gost. Z burnim aplavzom je bil sprejet malodane nas vseh učitelj na cerkvenoglasbenem polju prof. Anton Foerster, ki se je skromno in neopaženo hotel pomešati med vrste svojih gojencev. Pa se mu namera — hvala Bogu — ni posrečila.

Vseh udeležencev je bilo 120, med njimi 8 duhovnikov, 5 bogoslovcev (vsi iz Goriškega), 7 frančiškanov iz raznih krajev, 2 nadučitelja, 76 organistov, 6 orglarskih kandidatov, 7 dijakov, 9 gospe in gospodičen.

Še par besedi o predavanjih.

P. Hugolin Sattner — star praktik — je z mladeniškim ognjem govoril o pouku in vodstvu figuralnega petja, zraven pa sproti teorijo kazal na praksi: tako da je vsak udeleženec, ki je ž njim študiral Ravellovo mašo op. 83., dodobra uvidel, da se da vse to, kar je predavatelj teoretično razvijal, tudi v praksi dobro in lepo uporabljati.

Ravnatelj prof. dr. Mantuani je z izredno iznajdljivostjo in bistrotnostjo poiskal vire in začetke slovenske cerkvene pesmi v najtemnejših dobah, ko se je pri nas luč krščanstva še le svitati začela, in jih je zasledoval do današnjih dni.

Vodja prof. Gerbić je pa obdelaval v prikupni, pogosto dovtipni, s praktični zgledi z domačega življenja zabeljeni besedi, metodiko pevskega pouka: razložil je cel mehanični stroj, ki producira glas, pokazal razvoj človeškega glasu, opozarjal na razne napake pri peveih itd. itd., tvarina, ki se pri nas pismeno še ni obdelovala. Sam je za ta slučaj narisal več slik, tako, da je pouk bil jako jasen. Le škoda, da je moral vsled pomanjkanja časa marsikaj le bolj na kratko vzeti, pa upamo, da bomo celo predavanje čitali obelodanjeno.

Vodja glasbe v stolnici Stanko Premrl je obdelal iz harmonije in kontrapunkta najvažnejše odstavke z vednim ozirom na praktično uporabo, kažoč udeležencem, kako si more s preprostimi sredstvi tudi manj nadarjen organist pomagati, če zna pamet in pridobljeno elementarno znanje uporabljati. Nazadnje je pokazal za nas primerno glasbeno literaturo, domačo in tujo, pozivljajoč: naprej, kvišku! ne zastajajmo!

Semeniški podvodja Fr. Ferjančič je oborožen z najnovejšimi dekreti odgovarjal na razna liturgična vprašanja tičoča se cerkvene glasbe.

Dr. Kimovec je pa v koralu obdelal introit in gradual za peto mašo, ki so jo proizvajali udeleženci, zraven je dal najpotrebnejša pojasnila o koralnem petju sploh in z udeleženci poleg omenjenega še nekaj malega prepel.

Produkcije v frančiškanski cerkvi: Šenklaški in frančiškanski cerkveni zbor pod priznano spretnim vodstvom P. Hugolina, za orglami Premrl, so bile nekaj izrednega, da smo se vsi divili in občudovali lepoto moderne domače in tuje glasbe. Zlasti je bilo modro ukrenjeno to, da se je pri tili maši tudi slovensko pelo. Je marsikdo lahko videl, da je še kaj drugega lepega na svetu kakor stare pesmice s harmonijami tonike, dominante in subdominante. — Griesbacherjevo „Missa Stella maris“ je združeni zbor naravnost briljantno izvajal. Tudi koral je bil lep, le malo prepočasen in pa komunija, je škoda, da se ni pela. Krasno so pevci frazirali Gollerjev ofertorij.

Udeleženci so primeroma jako dobro peli Ravellovo mašo. P. Hugolinu gre vsa čast, da je tako heterogenske elemente znal zlit v čedno celoto.

Tudi koral ni bil slab, zlasti lepo, gladko, mirno je tekel gradual s prekrasno alelnjo.

Udeleženci so po bodrilnem nagovoru predsednika P. Hugolina nazadnje dobili izkaznice o obiskovanju tečaja.

XV. občni zbor Cecilijinega društva za ljubljansko škofijo

dne 10. avgusta v Marijanišču.

Nam, predsednik p. Hugolin Sattner otvori zbor, konstatira pravilnost in sklepčnost ter prisrčno pozdravi vse navzoče okrog 130, posebno še preč. in milostnega gosp. generalnega vikarja Flisa. Izmed navzočih omenjamo samo gosp. vodja Antona Foersterja, gosp. Kokošarja, mestnega župnika v Gorici, ravnatelja dr. Mantuanija, ravnatelja Fr. Gerbiča, gosp. svetnika Mihaela Sajeta, župnika Janeza Tavčarja, gg. skladatelja: Pogačnika, Hladnika itd.

Gospod predsednik tako nadaljuje:

«Stvar, kateri smo se posvetili, je sveta stvar, zove se «Musica sacra». Kar delajo angeli v nebesih, to delamo mi na zemlji. Angeli prepevajo Bogu slavo, tudi z naših korov se dviga proti nebu slavospev: Svet, svet, svet, si ti, Gospod vojskinih trum, nebo in zemlja sta polna tvoje slave. Toda angeli so čisti duhovi, utrjeni so v milosti božji in ne morejo več grešiti, zato je njihovo petje Bogú prijetno. Mi pa se borimo z grehom, težka nam je borba, dostikrat nam zadá rane, večje ali manjše. Ali more potemtakem naše petje biti Bogú prijetno? — Dá, ako prihaja iz očiščenega srca, s čistih ustnic, iz dobrega namena, kakor lepo moli sv. cerkev v himnu k sv. Janezu Krstniku: «Ut queant laxis resonare fibris mira gestorum famuli tuorum, solve polluti labii reatum, sancte Joannes!» — Slovenski: Da morejo tvoji služabniki z vbranimi strunami opevati čuda tvojih del, odveži krivdo oskrunjenih ustnic, blaženi Janez!

Mi bomo le tedaj pravi Cecilijanci, ako se trudimo za lepo, krščansko življenje in gojimo dobro cerkveno glasbo. — Nekdaj so bili pojmi o sveti glasbi nejasni, danes imamo natančno začrtano pct po «Motu proprio», ki je za nas obvezni zakonik. Držimo se tega, in zadeli smo pravo. Ako je ena najlepših čednosti katoliškega kristjana: «sentire cum ecclesia», čustvovati s sv. cerkvijo, tedaj naj tudi nas napolnjuje ono čustvovanje, katero napolnjuje glede glasbe rimsko stolico. Prvo mesto koralu, potem pride figuralna, in kjer je dobro mogoče, tudi instrumentalna glasba, toda v onih mejah, ki so začrtane po «Motu proprio».

Ker imamo malo časa, obdelati pa je mnogo gradiva, dovolite, da takoj preidemo k dnevnemu redu. Po paragrafu 15. društvenih pravil je predmet glavnemu zboru:

1. Volitev predstojništva z oddajanjem listov od strani pričujočih članov.
2. Sprejetje pravičnega in računskega poročila.
3. Sklep o izpremembi pravil po predlogu predstojništva.
4. Sklep o razpuščenju društva po predlogu predstojništva in v tem slučaju obrnitev premoženja v namene katoliške cerkvene glasbe.
5. Govori o cerkveni glasbi.
6. Glasbene predstave.

Glasbene predstave smo imeli včeraj, danes in imeli jih bomo jutri v najlepšem pomenu besede.

Za razpuščanje društva, hvala Bogu, nimamo nobenega povoda, velikoveč nam je društvo danes še bolj potrebno, da pomagamo vresničiti načrte sv. Očeta. Ko bi ne bilo društva, morali bi ga danes ustanoviti.

I. Prememba pravil. Glede premembe pravil je bil razgovor v odborov seji dne 26. marca t. l. Zaznalo se je namreč, da ni več lahko vedeti, kdo da je član društva. Po dosedanjem § 4. društvenih pravil je bil član društva vsakdo, ki je *a)* po svojih močeh delal za društvene namene in plačal na leto 2 kroni. Ker pa letne prispevke plačuje sedaj le še prav malo članov, je o mnogih vpisanih članih že težko reči, jeli so sploh še člani ali ne. Zato je odbor po daljši debati sprejel sledeči predlog: Dosedanji § 4. društvenih pravil naj se izpremeni v toliko, da bo član društva lahko vsakdo, ki *a)* po svojih močeh deluje za društvo in plača na leto 2 kroni, *b)* vsak plačujoči naročnik Cerkvenega Glasbenika. Ako je cerkev naročena na list, zastopa cerkev cerkveni predstojnik ali njegov postavni namestnik.

O tem predlogu odborovem otvarjam debato in prosim gg. člane, da se omeje na najnujnejše nove misli, ki nam bodo jako drage».

Po kratki debati o članarini in članstvu da predsednik izpremembo § 4. društvenih pravil na glasovanje. Enoglasno sprejeto.

II. Poročilo tajnika. Za tajništvo poda mestni kaplan in katehet gosp. Peter Janc poročilo, iz katerega povzamemo sledeče:

Cecilijino društvo je imelo od zadnjega občnega zbora šest sej, v katerih so se obravnavale društvene zadeve, kakor je bilo vsikdar objavljeno v »Cerkvenem Glasbeniku«. Gosp. vodja Anton Foerster je 1908. oddal uredništvu »Glasbene priloge« gosp. Stankotu Premrlu; koncem 1909. je zapustil stolni kor in se podal v zaslužni pokoj. Njegove zasluge za cerkveno petje in uvedbo izpolnovanja liturgičnih določil sv. Cerkve po Slovenskem so neprecenljive. Žrtvujoč vse sile celega življenja je osivel v službi cecilijanstva. Naj naš oče slovenske cerkvene glasbe še dolgo gleda in se raduje nad sadovi, katere rodi njegov trud in dolgoletno trpljenje. (Dolgotrajne ovacije navzočemu ravnatelju A. Foersterju.) Leta 1909. se je obhajala II. ljubljanska sinoda, ki je obravnavala cerkveno glasbo in izdala jasna določila. Ta določila, ki so bila tudi v slovenskem prevodu izdana, naj bi bila vsakemu organistu nek »vade mecum«, da ostane na

pravi poti lepega, res cerkvenega petja. Ta navodila je treba študirati in premišljati.

Gosp. Fr. Kimovec, odbornik društva, se je podal v Animo (v Rim) ter tam postal doktor. Čestitamo.

Naš za posvetno in istotako cerkveno glasbo prezaslužni gospod ravnatelj Fran Gerbič, je obhajal 5. oktobra sedemdesetletnico svojega rojstva. Njemu v proslavo je vrlo glasbeno društvo «Ljubljana» priredilo slavnostni večer z izborno uspelim koncertom. In ko letos obhaja 25 letnico svojega veleuspešnega delovanja pri «Glasbeni Matici», kateri je posvetil največ svojih moči, mu tem potom kar najlepše čestitamo. (Burne ovacije g. ravnatelju Gerbiču.) Ko so vsi katoliški Slovenci z velikim entuziazmom sprejeli iz cesarskega Dunaja veselo vest, da je kanonik dr. Andrej Karlin imenovan od presv. cesarja za tržaško-koprškega škofa, je bilo to odlikovanje še posebno priznanje posredno tudi Cec. društvu, katerega dolgoletni predsednik in urednik «Cerkvenega Glasbenika» je bil. S presvetlim tržaškim škofom smo imeli Cecilijanci toliko in tako tesnih stikov, kot ne kmalu s kom drugim. Že v Alojzijevišču je bil tri leta organist, v semenišču je tudi tri leta vodil petje; kot kaplan je v Šenčurju pri Kranju dve leti vodil pevski zbor. Stal je ob zibelki Cecilijinega društva in se že v ranem jutru našega cerkveno-glasbenega preporoda nasrkal onega navdušenja za pristno cerkveno glasbo, katero izredno navdušenje sploh opažamo pri prvih Cecilijancih. Leta 1896. je bil izvoljen za podpredsednika in tajnika. Leta 1904. je po smrti prof. Gnjezde prevzel uredništvo «Cerkvenega Glasbenika» in ga urejeval do konca leta 1910. Poučeval je tudi več let v orglarski šoli liturgiko in zgodovino cerkvene glasbe. Leta 1905. je bil izvoljen za predsednika, ravno tako 1908. In ko nam je poslal preprijazen pozdrav za ta tečaj, smo mu brzojavili: «Monsignor dr. Andrej Karlin, škof tržaško koprski — Sv. Janez ob Boh. jezeru. — Hvaležno se spominjate svojega nekdanjega predsednika izrekamo iskreno zahvalo za pozdrav in bodrilne besede. Odbor in 120 udeležencev. — Redka slavnost se je na novega leta dan vršila v okrašeni veliki dvorani knezoškofijske palače. Povdarjam redka slavnost. V pričo knezoškofa, odbora Cecilij. društva in mnogo izbranega občinstva zlasti pevk in pevcev, se je gđ. Elizabeti Ihan-ovi izročila častna svetinja za njeno vstrajno 40 letno delovanje na koru stolne cerkve. Kakor predsednik tako je zlasti Presvetli z nagovorom na slavljenko stavil njo za zgled drugim pevcem in pevkam, zlasti z ozirom na vstrajnost. Dolgoletni vodja stolnega kora Ant. Foerster je jubilentinjo hvalil kot marljivo, točno, vestno in spretno pevko. Da bi našla pri cerkvenih pevcih in pevkah mnogo posnemalcev. — Naši grobovi: 9. oktobra 1908. je zatisnil oči v Gorici, kjer je zadnja leta kot vpokojeni nadučitelj preživel, gosp. Danilo Fajgelj, star 68 let. Dasi v pokoju, ni počival, ampak delal za to, kar ga je najbolj veselilo: za cerkveno glasbo. Od prvega početka je bil prijatelj Cec. društva — ostal zvest do smrti. — (Fidelis usque ad mortem.) 24. julija 1909. je umrl v Zagorju organist Jože Rott, priden, delaven in vnet organist-Cecilijanec. 8. januarja 1910. je preminul prelat gosp. Jože

Smrekar. Kakor sam, tako je bilo njegovo življenje in delovanje tiho in skrito, — a vendar zelo plodonosno. Bil je estetično in glasbeno visoko izobražen. V Cec. društvu je bil ves čas obstanka vstrajen in delaven član. Najboljše orgle po Slovenskem, ki Bogu v čast, ljudstvu v izpodbudo povečujejo slovesnosti, so do malega vse delo njegovega razuma. Še za šenklavske orgle, ki se sedaj stavijo in bodo stale okroglo 30.000 kron, je poglavitno dispozicijo naredil ranjki. Tem imenovanim in vsem umrlim Cecilijancem kličem: R. in P. — Slava njihovemu spominu! — Naj še omenjam: v tej dobi se je postavilo 18 orgel: Milavec 11 (ki je dal sezidati lepo delavnico), Maier 4, Brandl 1, Dernič 1, Zupan 1. — Tajniško poročilo se soglasno odobri.

III. **Poročilo blagajnikovo.** Ravnatelj kn. škof. pisarne gosp. Viktor Steska pokaže s številkami denarno stanje društva. Ker so se zdaj dohodki nekoliko zvišali in se je plačalo več zaostale članarine, zato je bilanca zelo ugodna, in občni zbor vzame poročilo z odobravanjem in zahvalo na znanje.

IV. **Poročilo vodje orglarske šole.** Ravnatelj orglarske šole g. Stanko Premrl poda na to sledeče poročilo:

Poročati imam o gibanju naše orglarske šole za dobo zadnjih treh let.

Kar se vodstva šole tiče, omenjam, da je vodil šolo v šolskem letu 1908/09. še prejšnji prezaslužni g. ravnatelj A. Foerster, od jeseni l. 1909. dalje pa moja malenkost. Slovo g. ravnatelja Foersterja od orglarske šole, ki jo je vodil od prvih početkov do l. 1909., torej celih 32 let, je bilo kar najiskrenejše, in kakor smo ob slovesu polni hvaležnosti stisnili roko gosp. ravnatelju, tako nam ostane spomin na njegovo požrtvovalno delo v naši šoli tudi v bodoče neizbrisno zapisan v naših srcih. — Prvo leto so poučevali štirje učitelji: g. ravnatelj Foerster, č. g. Ferjančič, č. g. (sedaj dr.) Kimovec in moja malenkost. Po odhodu g. ravnatelja Foersterja v pokoj in po odhodu č. g. Kimovca v Rim sva ostala kot učitelja v šoli sama s č. g. Ferjančičem. Uvidevava pa vedno bolj, da sva sama nezadostna in bi bilo živo potreba še kake tretje učne moči. — Poučevalo se je v šoli kakor prejšnja leta: liturgika in zgodovina cerkvene glasbe v enem oddelku po dve uri na teden, koralno petje po dve in figuralno petje tudi po dve uri na teden, oboje v enem oddelku, harmonija po štiri ure na teden v dveh oddelkih, kontrapunkt po eno uro na teden, klavir po pet ur na teden, orgle po štiri, zadnje šolsko leto (1910/11) po pet ur na teden. — Boljši učenci prvih letnikov, učenci zadnjega letnika pa brez izjeme so prisostvovali tudi pevskim vajam stolnega zbora po dva- do trikrat na teden ter sodelovali pri petju na stolnem koru. Povdarjam, da je sodelovanje pri petju v stolnici **obvezno** za vse tiste učence, ki jih vodstvo šole za to določi. Temu ali onemu se zdi sicer to sodelovanje včasih nekako breme, a je v resnici le največja korist za orglarske učence, ker imajo ravno tu najlepšo priliko se vaditi v zborovem petju, se učiti pevovodstva in študirati cerkvenoglasbeno literaturo. — V minulem šolskem letu so dobivali abiturientje naše šole od meseca maja dalje po duk

v knjigovodstvu. Ob tej priliki si usojam izreči voditelju knjigovodskega tečaja, preč. g. I. Travnu, ravnatelju «Zadružne zveze» za njegovo lju-beznojivo postrežljivost v tej velevažni zadevi svojo in celega našega društva najlepšo zahvalo. Poduk v knjigovodstvu in zadružništvu se bo odslej — če Bog da — redno vršil vsako leto; hkrati pa hočemo uvesti tudi nekaj pripravljalnega tečaja za knjigovodstvo, t. j. poduk iz lepopisja in računstva.

V drugem tečaju zadnjega šolskega leta (meseca marca) se je orglarska šola preselila iz prejšnjega slabega, zaduhlega, umazanega in povsem nedostojnega stanovanja v lepše in večje, sploh bolj zdrave in bolj primerne alojzniške prostore, kjer imamo štiri sobe v II. nadstropju. Kupili smo letos tudi nov klavir in imajo učenci sedaj dva na razpolago. Za nove orgle nabiramo že več kot pol leta, in so narasli prispevki do nekoliko čez 1400 K. Manjka nam približno vsaj še tolika svota, da bomo mogli postaviti v šoli čedne in solidne moderne orgle. Dovolite, velečastiti zborovalci, da tudi pri tej priliki potrkam na Vaša dobra srca in Vas pozivam k nadaljnemu prispevanju za nabavo novih šolskih orgel.

Dalje poročam, da so se orglarski učenci, odkar smo se preselili v Alojzijevišče, vadili na alojzniškem vrtu v telovadbi, kar je zanje samo zdravo, pa jim bo še posebno pozneje pri društvenem delu koristilo. — Uvedli smo zadnje čase, kar smo v Alojzijevišču, tudi vsakdanjo sv. mašo. To je opravljal č. g. urednik J. Kalan ter je učencem parkrat v kapeli tudi pridigoval. Na vsak način bomo ostali pri ravnokar upeljani vsakdanji sv. maši. Učenci se bodo pri tem navadili ministriranja in cerkvenih opravil sploh, pa tudi — in to predvsem — se navzeli pravega verskega duha.

Šolo je obiskovalo v dobi zadnjih treh let navadno po dvajset učencev vsako leto. Leta 1908/09. je dovršilo šolo šest učencev z dobrim uspehom, leta 1909/10. osem tudi z dobrim uspehom, letos pa šest; med temi pet z dobrim, eden z vrlo dobrim uspehom. Šola je vzgojila v dobi zadnjih treh let 20 organistov, v vseh letih pa, odkar obstoji: 207 organistov.

Knjižnica orglarske šole je izdatno narasla vsled bogatega daru prem. tržaško-koperskega škofa, msgr. Anđ. Karlina, ki je daroval našemu društvu vse letnike «Cerkvenega Glasbenika» in še veliko drugih cerkvenih in posvetnih muzikalij. Precejšnje število skladeb je poslal g. Ign. Hladnik, eno zbirko g. A. Grum. Vsem p. n. darovalcem najiskrenejša zahvala. Vse domače gg. skladatelje prosim, da sigurno pošljejo našemu društvu za knjižnico vsaj po en izvod vseh svojih do sedaj izdanih skladeb in istotako blagovolijo prakticirati tudi v bodoče. To bo v korist šoli in skladateljem.

H sklepu omenjam še zelo potrebnih statutov za orglarsko šolo, ki jih sedaj žal še nimamo, a tudi ta stvar je v delu in upam, da bodo učitelji in učenci naše šole v kratkem času imeli v rokah tudi tozadevne statute.

Po podanem poročilu pravi gospod predsednik:

Slavni zborovalci! Čuli ste poročilo o naši orglarski šoli; vse delo je v rokah dveh gospodov, ki požrtvovalno delujeta v šoli: gospoda Premrl in Ferjančič; čast in zahvala njima na toliki požrtvovalnosti, ki more pri-

hajati le iz posnemanja vredne ljubezni do cerkvene glasbe. Največ dela seveda pride na gosp. ravnatelja Premrla, ki se mu posvečuje z največjo ljubeznijo in skrbjo. Jaz si niti ne morem misliti orglarske šole brez gospoda Premrla in njega ne brez orglarske šole. Menim, da govorim v imenu cellega slavnega zbora, ako izrekam v tem slovesnem trenutku iskreno zahvalo in polno priznanje gospodu ravnatelju Premrlu in gospodu podvodji Ferjančiču in ju prosim, da tudi v bodoče ohranita orglarsko šolo v svojih izkušenih rokah.

V. **Govor o cerkveni glasbi.** Gospod kancelar Viktor Steska prevzame predsedniško mesto, gospod predsednik P. Hugolin Sattner pa govori o cerkveni glasbi in njeni bistveni razliki od posvetne.

Govor je bil nad vse praktično sestavljen, izvajanja so bila tako logična in jasna, da so jim vsi navzoči v polnem obsegu pritrjevali.

Ves govor se v celoti priobči v «Cerkvenem Glasbeniku».

VI. **Slučajnosti.** Gosp. Kokošar, mestni župnik v Gorici, izraža prošnjo, da bi se vsa predavanja na tečaju dala v tisk in se priobčila v «Cerkvenem Glasbeniku», ker obravnavajo tvarine eminentno praktične vrednosti. Po možnosti se bo želji ugodilo.

Gosp. Bernard Pirnat izreka željo, da se «magister choralis» izda v slovenskem jeziku. Dalje želi, da se izda praktičen spisek «o sestavi orgel». — Se bo zgodilo.

Gospod Ferjančič pove nekaj praktičnih nasvetov za organiste.

VI. **Volitev.** Na predlog gosp. Bernarda Pirnata se voli po vskliku. Soglasno so bili v nov odbor izvoljeni predlagani gospodje, ki so se takoj potem v posebni odborovi seji takole konstituirali:

P. Hugolin Sattner predsednik, Peter Janc tajnik, Viktor Steska blagajnik, Stanko Premrl glasbeni vođa, kot odborniki pa gg.: Frančišek Ferjančič, Franc Gerbič, dr. Frančišek Kimovec, Anton Lavrič, dr. Josip Mantuani.

VII. K besedi se oglasi milostni gospod generalni vikar in prelat Janez Flis, ki v navdušenih in izbranih besedah povdarja sledeče misli:

Zborovanje je bilo zanimivo in se je izvršilo v najlepšem redu in krasni harmoniji. Zgodovina Cec. društva je zanimiva. Zanimiva tudi v zadnji dobi preteklih treh let, kakor kaže tajnikovo poročilo.

Blagajnikovo poročilo kaže, da se društvo tudi v gmotnem oziru postavlja vedno bolj na trdna stalna tla.

Lep pomen ima liturgična glasba. V njej se izražajo najvzvišenejše ideje, ki vodijo k Bogu, ki je absolutna, neskončna lepota. Ista tudi vernike nagiblje k pobožnosti in povečuje cerkvene slovesnosti, katerih bistven del je. Liturgična glasba povzdiguje oliko naroda in je velik faktor pri vzgoji.

Da pa glasba odgovarja svojemu namenu, jo morajo kot vsako umetnost voditi vzvišene ideje. Ako ideje (misli) omedle, umetnost ne bo odgovarjala svojemu pravemu namenu.

Širite med narodom pravo umetnost, pravo liturgično glasbo (in seveda kolikor mogoče tudi dobro posvetno glasbo), to je Vaš poklic in Vaša lepa naloga.

Za tako delovanje so potrebni kot pogoji: denar in primerni prostori. Naše dobro ljudstvo po svojih skromnih močeh rado prispeva za vse, kar služi časti božji. In čim lepši je petje, tem rajše in tem več dá.

Najvažnejši pogoj pa je dar božji in ta poseben dar je Bog dal nekaterim našim možem. Ti možje so dar dobro porabili in delali z vso gorečnostjo in posnemanja vredno stanovitnostjo.

Ti naši možje so zasloveli daleč naokrog. Tem se imamo zahvaliti, da glasba, zlasti cerkvena, pri nas tako lepo napreduje in je dosegla tako visoko stopnjo. Te može poznate vsi. Nekateri izmed njih so bili pri tečaju Vaši učitelji. Navduševali so Vas za ideale, katerim so sami vedno zvesti. Tem možem izrekam vso zahvalo in priznanje.

Vi pa posnemajte jih, navdušujte se za iste ideje in tako bote veliko storili v večjo čast božjo, večjo pobožnost ljudstva in oliko naroda.

(Burno pritrjevanje je sledilo tem besedam, ki so elektrezirale zborovalce, ko so s tako visokega mesta čuli priznanje idejam, za katere oni delajo in trpe.)

Gospod predsednik se najtopleje zahvali milostnemu gospodu generalnemu vikarju za prelepe bodrilne besede.

VIII. Sklep. Gospod predsednik povzame še enkrat besedo in izpregovori h sklepu sledeče:

Sv. cerkev je glasbo sprejela v svoje okrilje in ji dala odlično mesto v liturgiji. Dá, glasba je deloma bistveni del liturgije — slovesne liturgije.

Vprašam: Odkod to, da zavzema glasba v liturgiji tako častno mesto? To prihaja odtod, ker je človek telesno-duhovna narava, katera hoče s petjem dati duška svojemu čustvovanju. Človek bi moral delati sam sebi silo, ko bi hotel zadušiti svoja čutila. Da pevamo, je pripisati torej zgolj le potrebi in nagnjenju naše po sintezi sklenjene telesne in duhovne narave. Vse umetnosti služijo cerkvi, a nobena ni liturgiji tako blizu kot glasba. Brez glasbe, brez petja ni slovesnosti. Mislimo si prekrasno okinčan altar, stotine gorečih sveč, množico duhovnikov, zlate paramente; ako ni orgel, ali vsaj petja, ostane slovesnost tiha, mrtva.

Za Boga pa najbolje ni dosti dobro. Zategadelj se stavijo Bogu na čast krasne božje hiše, ki so okinčane z lepimi altarji, kipi in slikami. In škofijstva skrbno pazijo, da se ne vrine v cerkev kaj trivijalnega, cerkve nevrednega. Le cerkvena glasba naj bi bila prepuščena sama sebi? To ne more biti. Tudi za cerkveno glasbo imamo društvo, čigar pokrovitelj je Prezvzišeni knez in škof sam. Tudi za cerkveno glasbo imamo sedaj najvišji zakonik, papežev «*motu proprio*», imamo pa tudi določila II. sinode. V tem duhu delajmo naprej in ne strašimo se vsake zapreke. Dvigajmo in blažimo naš národ z lepo, umetno glasbo, ki je prava hčerka nebeška.

Na zadnjem občnem zboru splošnega Cecil. društva v Inomostu je slavnostni pridigar Anton Müller razvil krasno misel, katera bo zanimala tudi vas, velecenjene zborovalce. Dejal je: Ko so bili judje odpeljani v babilonsko sužnost, ni bilo več slišati svetega petja med njimi. Ob babilonskih rekah so sedeli in jokali, ker so se spominjali Sijona. Na vrbe so obesili svoje citre. Tedaj so Babilonci nagovarjali jude: *Hymnum cantate nobis de canticis Sion!* — Pojte nam katero Sijonskih pesmi! — Ti pa so dejali: *Quomodo cantabimus canticum Domini in terra aliena?* — Kako bomo peli Gospodovo pesem v tuji deželi? —

Tudi od nas se tirja Gospodova pesem v tuji deželi. Zemlja ni naša prava domovina; ptujci smo, izgnani Evini otroci smo. Nimamo zadostne izobrazbe, ne materijalnih pomočkov, s pevci je križ. *Quomodo cantabimus?* — Kako bomo peli Gospodovo pesem v tuji deželi? — Pojmo, kar najlepše znamo, in če tudi naše petje ne doseže onega viška, ki ga tirja neskončno veličastvo božje, naj bodo pa naša proizvajanja vsaj generalna poskušnja za oni trikratni «Sanctus», katerega želimo na vekomaj prepevati trojedinemu Bógu.

S tem končam. Iskreno vas zahvalim, da ste se potrudili semkaj in vstrajali do konca.»

Na to predsednik zaključil občni zbor.

Praktične opazke

k Anton Foersterjevi teoretično-praktični klavirski šoli.

(Sestavil avtor.)

(Dalje)

XXI. Učencu je tu na razpolago večji obseg tonov; kakor v XI. vaji naj se roka, napeta nad dotičnimi tipkami, mirno pomika, prsti pa iz višine udarjajo! In tu preti učencu nevarnost, že pri I. vaji omenjena; treba je namreč paziti na palec, da ne podlega pod klavijaturo, kadar je prost. Igraj te vaje precej hitro!

67. Najprej se nauči učenec pri vednem štetju taktovskih dob vsako roko posebej, posebno na uvod k pesmim je treba dobro paziti.

XXII. Ritmično dobro povdarjaj, vajo pa zmir hitreje ponavljaj!

68. Dvojemke se s prednjo roko odbijajo, šestnajstinke pa dobro vežejo.

XXIII. Velja opazka k št. XXII.

69. Vaja se more pozneje igrati v hitrejšem tempo.

XXIV. Kočljive vaje, pa potrebne za strogo vezanje dvojemk, pri čemer se ne sme niti za las popustiti.

70. Zdaj naj pokaže začetnik, ali si je vse opazke dobro zapomnil, da mu nobena evetlica v tej kitici ne zvene.

71. Že v št. 41. smo spoznali, da se ne sme nota z noto vezati, kedar ima nad seboj piko, nad to pa vodoravno črtico. Enako se igra tudi več

podobnih not s pikami in oblokom, kar imenujemo „portato“ (nošeno) — pazljivo čitaj dotično opazko v klavirski šoli! V novi številki se bo slišala taka igra kot ilitenje.

XXV. Nadaljevanje naslednjih vaj služi prstom tako za izravnanje, egaliziranje, kakor tudi za natančno predavanje, fraziranje.

72. Vsaka prva nota trijole dobi povdarek.

XXVI. Prste visoko dvigati; v zadnji vaji igra desna roka nad levo spodaj.

73. Mična skladbica zahteva čedno igro. (Tretja dvojemka 1. takta po „Fine“ naj se glasi kakor prva naslednjega takta.)

XXVII. Roka mora pri vseh teh vajah ostati razpeta v obsegu sekste in septime.

74. Zadnja nota pod oblokom naj se mirno odbije!

XXVIII. Opazka v šoli že opozarja, da se mora palec, kakor pred kazalcem, tako tudi za njim pod roko visoko dvigati in samostojno brez pritiska roke udarjati! Za majhne roke se v zadnjih dveh taktih vaje s 4. in 5. prstom izpustijo, pa se za poznejše čase prihranijo. Mehanične vaje *a—h* se vadijo v zmernem *i—k* pa v hitrem tempu. (Črka „l“ naj se pri zadnji vaji črta, saj je tu druga polovica vaje „k“). Naslednja teoretična razprava o tonovih načinih, oziroma o škalah, naj se razlaga učencu polagoma; med posamezne odstavke naj se vrinejo praktične vaje prstov, tako da se odstavki vaje XXVIII. menjajo z odstavki naslednje razprave v šolski knjigi. (V nemškem tekstu naj stoji na 14. vrsti od spodaj *Halbtöne*, ne pa *Haupttöne*.)

XXIX. Pozor na palec! Prste visoko dvigati, roko mirno držati! Neizmerno več koristi vežbanje škala v raznih ritmičnih nego mehanično vežbanje neritmičnih škala.

75. Prva praktična uporaba škal v taktu.

76. Predigra ima namen označiti dotični tonov način, zato mora obsegati vse škalne stopnje; o akordih pride posebna razprava na str. 66., za zdaj bodi učenec opozorjen na tri glavne stopnje v škali, na I, IV. in V., na katerih stojé akordi, sestavljeni iz treh milo se glasečih tonov, namreč iz 1., 3. in 5. stopnje, na *C* torej stoji *c. e. g.*, na *F* stoji *f. a. c* in na *G* končno *g. h. d.* In le-ti trije akordi (trizvoki) se vrste v treh raznih legah v št. 76. tako, da vsi 3 glasovi v desni roki postopajo le po sekundah.

77. Strogo vezano, legato s pazljivo tiho zameno prstov, da takorekoč splava ena harmonija z drugo.

XXX. Naj se strogo pazi na prstni red! Koristna vaja. V 5. taktu od spodaj se za desno roko napiše nad predzadujo noto 1. prst, v naslednjem taktu nad prvo zopet 1. prst (ne 4.), nad drugo 3.

78. Obseg tonov je razširjen do polpete oktave.

79. Tudi za zabavo naj dobi učenec kako pesnico!

XXXI. Vaja za izravnanje prstov, ki naj se izvežbajo k enaki spretnosti!

80. Tu pokaže učence, ali si je dovolj osvojil prejšnjo vajo.

81. Z veseljem bode tu učence korakal s prsti in se sprehajal po klaviaturi, ako je bil dozdamj marljiv.

XXXII. Pri vaji s trizvoki je treba prste visoko dvigati, da se učence nauči tipke sigurno iz primerne višine udarjati. Kakor škalne, naj igra učence tudi akordne vaje vsako vadbeno uro hitreje! Pod prvo trijolo vaje „b“ naj stoji prstni red 5 3 1.

Zadnja vrsta kaže zglede trizvokov, kako se bo treba vaditi pri drugih tonovih načinih, kateri takoj slede.

82. Prve dolge note pri trijolah naj učence kot melodijo dobro označi, a le s prstom, ne pa z roko.

XXXIII. Kakor veli predstoječa opazka v šoli za vaje v raznih tonovih načinih, ravna se pri vsakem novem tonovem načinu podobno: Prvič se vadi dotična škala, torej zdaj *G*-dur po načinu vaje XXIX. a. (razvoj škalne) in b. (škala v enakem postopu v obsegu ene oktave). Škala v dveh oktavah (vaja c.) se prihrani za pozneje. Drugič pridejo na vrsto trizvoki *G*-dur po načinu vaje XXXII. Tretjič sledi še predigra (kadence) *G*-dur po načinu vaje 76.

(Dalje prih.)

Udeleženci

cerkvenoglasbenega podučnega tečaja od 7. do 11. avgusta 1911.

Ahačič Matej, kurat v Trnju.

Aljančič Ernest, osmošolec v Ljubljani.

Armeni Luka, organist in cerkvenik v Špitaliču.

Belavec Frančišek, organist in cerkvenik v Trnju.

Bernot Jožef, organist v Stranjah.

Bernot Leopold, organist in cerkvenik v Kotnari vasi (Koroško).

Bole Ivan, organist na Brezjah.

Bradaška Marija, učiteljica glasbe v Ljubljani.

Bratovž Anton, organist v Št. Vidu pri Vipavi.

Bregant Mihael, organist in cerkvenik pri Sv. Duhu pri Krškem.

Breje Anton, organist in cerkvenik v Vel. Laščah.

Breskvar Frančišek, organist in cerkvenik v Trzinu.

Bričelj Karol, organist in cerkvenik v Šenčurju.

Čarli Ivan, organist v Studenem.

Cimerman Jožef, organist v Št. Rupertu.

Colnarič Davorin, organist, cerkvenik in tajnik v Št. Janžu na Dravskem polju.

Cvek Ivo, organist v Štangi.

Črnigoj Frančišek, bogoslovec v Gorici.

Dolinar Anton, dijak v Ljubljani.

Fabjan Avguštin, organist v Dolu.

Fatur Lea, pisateljica v Ljubljani.

P. Ivan Frankovič, frančiškan, organist na Trsatu.

Gomišček Izidor, orglarski učence v Ljubljani.

Gerden Franc, zakristan (in bivši organist) pri Sv. Jakobu v Ljubljani.

Gerkman Janez, organist in cerkvenik v Komendi.

Gostič Leopold, organist na Homeu.

Grad Alojzij, organist in cerkvenik pri Sv. Heleni.

Gros Jernej, organist in cerkvenik v Ribnem pri Bledu.

Grun Anton, poduradnik in organist v Ljubljani.

S. M. Terezija Hanzletič, učiteljica v Marijanšču v Ljubljani.

Hiti Matija, nadučitelj in organist v Dobu.

Hribar Franc, organist in cerkvenik v Zg. Tuhinju.

Ihan Elizabeta, stolna pevka v Ljubljani.

Ilgovec Jožef, organist v Dobrlavasi na Koroškem.

- Ivšič Alojzij, organist na Černučah.
- Janša Frančišek, orgl. kandidat v Ljubljani.
- Jereb Peter, organist in občinski tajnik v Litiji.
- Jerman Pavel, organist v Št. Vidu pri Zatičini.
- Kapus Frančišek, organist in cerkvenik v Bilčevsi na Koroškem.
- Karner Pavel, organist in pevovodja v Gospe-Sveti (Koroško).
- Kasperlik Roman Maksimilijan, duhovnik-salezijanec na Rakovniku.
- Keeclj Amalija, učiteljica v Šenčurju.
- Kelvišar Josip, organist v Škocijanu pri Dobravi.
- Klajžar Jožef, organist in cerkvenik na Prihovi pri Konjicah.
- Klemenčič Jožef, osmošolec iz Podgore pri Dolu.
- Kogoj Marij, dijak iz Kanala (Goriško).
- Kokošar Ivan, mestni župnik in pevovodja v Gorici.
- König Avgust, organist in kipar v Guttenbergu (Kočevasko).
- Koprivšek Jernej, organist in cerkvenik v Polšaniku pri Novem mestu.
- Košjak Frančišek, organist v Cerkljah pri Kranju.
- Kotzian Simon, organist v Žihpoljah na Koroškem.
- Kovšca Kristijan, organist v Štarijah.
- Kramaršič Roman, organist v Stari Loki.
- Lavrič Ana, organistinja in učiteljica glasbe v Ljubljani.
- Leban Leopold, organist in občinski tajnik v Lokoven.
- Lipar Peter, organist v Mengšu.
- Loboda Nikolaj, organist v Mekinjah.
- Lukman Franc, organist in cerkvenik v Poljanah nad Škofjo Loko.
- Mali Ivan, organist v Radomlji.
- Fr. Anton Marášek, bogoslovec v Pragi.
- Marolt Franc, učence orglarske šole v Ljubljani.
- Miglič Rado, dijak iz Sv. Križa pri Litiji.
- Mihelčič Alojzij, organist in župan v Metliki.
- Mikolič Ivan, učence orglarske šole iz Želimelj.
- Močnik Julijan, krojač (in bivši organist) v Šebreljah (Goriško).
- Mrak Andrej, organist in cerkvenik v Št. Janžu.
- Muren Jožef, kaplan v Sostrem.
- Nahtigal Anton, organist in cerkvenik v Krašnji.
- Pestotnik Anton, dijak v Ljubljani.
- Pestotnik Ivan, dijak v Ljubljani.
- Pineolič Jože, organist in cerkvenik na Jančem.
- Pire Anton, učence orglarske šole iz Žužemberka.
- Pirnat Bernard, organist v Št. Petru na Krasu.
- Pirnat Jernej, bivši organist v Podgori (Gor.).
- Pirnat Lucija, pevka iz Št. Petra na Krasu.
- Podberšček Štefan, bogoslovec iz Deskel na Primorskem.
- Pogačnik Janez, e. kr. organist v Idriji.
- P. Albin Poljanec, frančiškanski duhovnik v Ljubljani.
- Ponikvar Jakob, duhovnik in organist v Ljubljani.
- Fr. Hinko Požlep, frančiškanski bogoslovec v Zagrebu.
- Prek Albin, organist in cerkvenik v Borovljah.
- Premru Frančišek, organist v Vrhpolju.
- Purič Karol, bogoslovec iz Repentabora.
- Reja Dragotin, bogoslovec iz Biljane na Goriškem.
- Rojnik Jožef, mestni organist v Škofji Loki.
- Ropret Franc, organist v Boh. Belj.
- Rosulnik Andrej, organist in cerkvenik v Šinkov turnu.
- Rupnik Jakob, organist in cerkvenik v Dol. Logaten.
- Rus Ivan, organist v Šmartnem pri Litiji.
- Savinšek Jakob, organist in cerkvenik na Jesenicah.
- Sever Albin, organist in cerkvenik pri Sv. Križu nad Jesenicami.
- Simčič Peter, organist in cerkvenik v Žužemberku.
- Simončič Alojzij, organist in cerkvenik v Boštanju pri Sevnici.
- Stródlka Anton, duhovnik-salezijanec na Radni.
- P. Jerko Schubert, frančiškanski organist v Varaždinu.
- Šerc Marija, mestna učiteljica v Ljubljani.
- Šireclj Franc, organist v Trnovem na Notranjskem.
- Šonc Mirko, organist v Tomaju na Primorskem.
- Fr. Teofil Štampilhar, frančiškan na Brezjah.
- Šušteršič Jožef, bivši organist v Logaten.
- Tevž Zvonko, organist in občinski tajnik v Sečah.
- Tomažič Ivan, kaplan v Trnovem.
- Tomažič Jožef, organist in cerkvenik na Bučki.
- Trante Anton, orglarski učence iz Bučke.
- Učakar Frančišek, organist pri Devici Mariji v Polju.
- Valencič Franc, organist v Ribembergu na Goriškem.

Valjavec Ivan, salezijanec na Rakovniku.
 Verbič Franc, nadučitelj in organist v Slavini.
 Vidrih Jos. Emil, organist na Reki.
 S. M. Miroslava Vigele, šolska sestra v Repnjah.
 Vozelj Franc, organist v Radečah pri Zid.
 mostu.
 Zabavnik Franc, organist na Igu.
 P. Ferdinand Zajec, frančiškan-organist na
 Viču.
 Zaletel Francišek, organist in cerkvenik na
 Sečih pri Šumbergu.

Zalokar Francišek, organist in cerkvenik v
 Mošujah.
 Zavodnik Anton, organist in cerkvenik v
 Krajski gori.
 Zupan Josip, organist in cerkvenik v Kre-
 snicah.
 Zapet Martin, organist in cerkvenik pri Sv.
 Jakobu ob Savi.
 Zupin Leopold, organist in pevovodja v Za-
 gorju ob Savi.
 Žužek Francišek, bogoslovec v Gorici.

Skupaj 120.

O cerkvenoglasbenem tečaju in XX. občnem zboru splošnega nemškega Cecilijinega društva v Inomostu.

(Piše Stanko Premrl.)

Od 20. do 27. julija t. l. je bilo krasno glavno tirolsko mesto Inomost priča izredno živahnega cerkvenoglasbenega gibanja. Tu se je namreč ob tem času vršil od monsignora Mittererja, predsednika briksenškega cec. društva in vodje stolnega kora v Briksenu, in od profesorja Gollerja, ravnatelja na cerkvenoglasbeni akademiji v Klosterneuburgu, prirejani, od visokega c. kr. ministerstva za uk in bogočastje bogato subvencionirani in kar najbolj obiskani cerkvenoglasbeni tečaj; od 24. do 27. julija pa je imelo splošno nemško Cecilijino društvo ravnotam hkrati svoj XX. občni zbor.

Cerkvenoglasbeni tečaj se je vršil v lepi in prostorni kapeli deželnega pedagogija, kjer se je v četrtek dne 20. julija ob devetih dopoldne zbralo okrog 150 udeležencev: cerkvenih pevovodij in organistov, učiteljev in učiteljic, svetnih duhovnikov in bogoslovcev, redovnikov in redovnic, dijakov in drugih prijateljev cerkvene glasbe. Med posebnimi odličnimi udeleženci tečaja naj omenjam samo: predsednika laškega Cec. društva P. Ang. Santli-ja, stolnega kapelnika iz Straßburga Viktori-ja, p. Horna, in prof. Moißla iz Gradca in prof. Bewerunge-ja iz Irlanskega. Slovenci smo bili štirje: p. Hugolin Sattner in pisec tega poročila iz Ljubljane, stolni kapelnik Trop iz Maribora in misijonar Vogrinc, štajerski Slovenec iz Briksena. Število vseh udeležencev je tekom tečaja naraslo sigurno do dvesto, morda še več.

Tečaj je otvoril prošt Mitterer s krščanskim pozdravom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ naglašal, da je v tem pozdravu zapopaden poglavitni namen cerkvene glasbe ter izrekel željo, naj bi tudi ta tečaj pripomogel k vedno večjemu razširjanju časti božje in k temu, da bi se potom dobre cerkvene glasbe verniki vedno bolj pridobivali in vnemali za Boga. Izkretno je pozdravil vse udeležence, še posebno pa pri otvoritvi tečaja navzočega deželnega šolskega nadzornika, dvornega svetnika dr. Hausotterja in ravnatelja pedagogija Röcka, ter predstavil udeležencem tečaja navzoče preda-

vatelje: ravnateljja Gollerja in prof. Springerja iz Klosterneuburga ter vodja župnijskega glasbenega kora Gruberja iz Merana. — Ravnatelj Goller je na to v kratkih in jedrnatih potezah očrtal naloge tečaja, in napovedal spored za prvi dan. Spored se je sploh naznanjal sproti, kar je utegnil morda ta ali oni smatrati kot nekak nedostaten aranžma, a v resnici je bilo to stvari le na korist, in nas je ravno ta moment delal še posebno pazljive in pozorne.

Prvo predavanje je imel prošt Miterer in sicer o bistvu in nalogah cerkvene glasbe. Pozneje tekom tečaja je govoril še o estetiki cerkvene glasbe in o liturgičnih določilih, nanašajočih se na cerkveno glasbo. — Vodja župnijskega glasbenega kora iz Merana, Fr. Gruber (duhovnik) je govoril o raznih vrstah cerkvene glasbe in njih medsebojnem razmerju, v svojem drugem predavanju v soboto dne 22. julija pa se je pečal s cerkvenoglasbeno literaturo, posegal jako praktično v življenje na cerkvenih korih, govoril o pevskih vajah in podal sploh obilo jako važnih in modrih tozadevnih nasvetov. — Popoldne ob treh smo pričeli s koralom. Vodstvo tečaja je poskrbelo vsem udeležencem po dve koralni knjigi: Springerjev „Graduale parvum“ in majhno brošurico o teoriji koral in z nekaterimi za produkcije potrebnimi spevi, sestavljeno od prof. Gollerja in prof. Springerja. Profesor Springer je takoj pričel s poučevanjem koralne „Missa de Angelis“, kar je šlo še dosti dobro od roki; vendar je bila pri njegovem poduku brezdvomno poglobljena napaka to, ker sam ni dosti naprej pel, ampak le bolj popravljal in teoretično uvajal v duh in zlasti v ritem tradicionalnega koral. Mnogo na bolje se je stvar obrnila, ko je stopil na mesto prof. Springerja stolni kapelnik Victori (duhovnik) iz Straßburga. Ta mojster s svojim krasnim in gibčnim tenorjem in z navdušeno razlago svetih besedil nas je še le pravzaprav privedel v pravi tok. Pod njegovim vodstvom smo potem še enkrat dodobra nastudirali koralno mašo „de Angelis“ in se vadili tudi druge speve: dva introita „Mihi autem“ za god sv. Jakoba ap. in „Gaudeamus omnes in Domino“ za god sv. Anc, ofertorija in komuniji za imenovana godova, gradual za praznik sv. Jakoba, mašne respnzorije in prozo „Salve Mater“. — Posebno pametna misel je bila razdelitev vsch udeležencev v dva zbora: v manjši, prožnejši zbor, takozvano „schola cantorum“ in večji zbor. Ta razdelitev se je izoršila najbolj vsled tega, ker smo morali nekaj dni pozneje o priliki občenega zbora nastopiti z onimi koralnimi spevi v cerkvi, in bi cel zbor zlasti težjih spevov, kot je bil posebno gradual za praznik sv. Jakoba, ne bil mogel izvesti tako precizno, kot je to storil manjši, izbrani oddelek še bolj izurjenih koralistov.

Drugi dan tečaja je poleg že omenjenega predavanja o estetiki cerkvene glasbe in nadaljevanja koralnih vaj prinesel novo zanimivost in znamenitost: predavanje prof. Hans Wagnerja z Dunaja o vežbanju in vzgoji pevskega glasu. V svojem drugem predavanju pa je profesor Wagner govoril še špecično o metodiki pevskega poduka na ljudskih in drugih šolah ter kazal, kako je s pomočjo ritmičnega in melodičnega

diktata priversti učence do pravičnega in sigurnega pevanja po notah. Gosp. predavatelj je mej drugim opozarjal tudi na razne novejšje pomočke pri pevskem poduku, predvsem takozvano „potovalno noto“ („Wandernote“) ter napravil pri tečaju samem z udeleženci več praktičnih vaj, ki so bile ne le izredno podučne ampak vsem udeležencem obenem tudi v najboljše razvedrilo. Dve uri trajajočemu, vseskozi strokovnjaškemu predavanju je prisostvoval tudi zastopnik ministerstva za uk in bogočastje, dvorni svetnik *Dlabac*.

Tretji dan, v soboto dne 22. julija je počastil tečaj s svojim obiskom predsednik splošnega nem. Cec. društva, prof. bogoslovja dr. H. Müller iz Paderborna. V svojem iskrenem in navdušenem pozdravu na udeležence je poudarjal, da „Bogu služiti se pravi kraljevati“, „da umetnost nič ne izgubi, če stopi v božjo službo“, „da mora cerkvena glasba še nadalje ostati umetnost“ in izražal veselje, da se ravno v Avstriji tudi na ta moment pri cerkveni glasbi posebno gleda. Popoldne je imel prof. Müller predavanje o nemški ljudski cerkveni pesmi in nastudiral z udeleženci štiri pesmi: 1) *Es ist ein' Ros' entsprungen*, 2) *In dulci jubilo*, 3) *O Haupt voll Blut und Wunden* in 4) *Christi Mutter stand mit Schmerzen*.

V nedeljo dne 23. julija smo imeli od pol 9. do pol 10. koralno vajo, potem pa šli v proštijško in glavno župnijsko cerkev sv. Jakoba, kjer smo imeli priliko slišati Griesbacherjevo Missa „*Stella maris*“, (isto, ki se je pri zadnjem tečaju tudi pri nas v Ljubljani in kar moram z zadovoljstvom konstatirati: vsaj toliko dobro kakor v Inomostu izvajala.) Razun tega so peli Wittov gradual „*Inveni David*“, Hallerjev ofertorij „*Veritas mea*“ in Haagov *Tantum ergo* (vse za 4 glas. mešani zbor). Izvajanje figuralnih točk je bilo zelo lepo, koral pa žal še po starem načinu in še to ne dosti fino. Tu sem si mislil: Hvala Bogu! Kranjci vendar nismo zadnji.

(Konec prihodujič.)

Dopisi.

Št. Rupert na Dolenjskem. — Moj kolega in sosed g. Fran Miglič, organist pri sv. Križu pri Litiji, je lansko leto 1910 obhajal svoje 25 letnico, odkar služi kot organist in pevovodja. Tako poroča v „Cerkvenem Glasbeniku“ I, 1910 št. 11 v dopisu od sv. Križa pri Litiji.

Tudi podpisani se čutim dolžnega, da sporočim Vam, častiti gospod urednik, in vsem čč. bravcem „Cerkv. Glasb.“ o svojem delovanju kot organist in pevovodja po raznih župnijah ljubljanske škoflje.

Gospod Miglič je obhajal 25 letnico. Res dolga je doba en četrtoletja. Veliko veselja in radostnega, pa še več grenkega in neprijetnega zadene nbogega organista v tolikih letih v raznih okoliščinah in razmerah, toda z božjo pomočjo in dobro voljo se vse premaga, naj si bo še tako težko.

Podpisani pa sem obhajal I. 1910 že 30 letnico svojega službovanja kot organist in pevovodja. Torej imam že pet let več službenega časa kakor g. Miglič, kar upam, da me ne bo zavidal radi tega. Saj tudi meni niso bile posute vedno rožice na potu napornega dela. Kaj velikokrat je bilo treba mnogo trpljenja in zatajevanja, ali užil sem pa tudi veliko radosti in veselja v cerkveni in svetni pesmi. In če človek ve to prav ceniti, hitro mu je pozabljeno vse trpljenje in vse britkosti. N. pr. organist hoče naučiti pevce novo latinsko mašo. Ker pa

po deželi niso tako na razpolago izvežbane pevke in peveci kakor po mestih, je to jako težko. Kolikokrat je treba ponoviti, paziti na pravilno izgovarjanje, na dinamiko: pp, p, f, ff, *crese.*, *decese.*, na takt i. t. d., ja koliko truda to da, to ve le ta, ki vse to sam izkusi. Ali ko pa pevovodja čuti in vidi, da gre cela maša že skoro brez napake, da je le treba še tukaj in tam nekaj popraviti, ko že enkrat v cerkvi pri službi Božji vse gladko teče, oh kako veselje zanj, namah mu je pozabljen in poplačan ves trud in napor, ki ga je imel s peveci pri vajah. Peveci ga spoštujejo in čislajo kot svojega vodnika in učitelja, ker vedo, da brez njega bi tega uspeha nikoli ne bili dosegli.

Ali ni to ponos vsakemu zavednemu organistu in pevovodju?

Upam, da mi bo to rad vsak pritrdil. Seveda pridejo še druge situosti in neprijetnosti in to še celo od strani, ki bi se jih človek najmanj nadejal. O teh pa na tem mestu ne bom govoril ter jih spravljaj v javnost.

Naj torej sledi sedaj poročilo mojega delovanja na cerkveno-glasbenem polju v teku 30ih let. Prvo službo sem nastopil leta 1880. meseca aprila na Jančem pri Litiji, pri tedanjem župniku g. Frančišku Kunsteljnu, sedanjemu dekanu v Cirknici. Pri tem za cerkveno glasbo in sploh hišo Božjo vnetemu gospodu sem veliko pridobil bodisi pri orglah in pri petju, za kar mu tukaj javno izrekam najlepšo zahvalo. Povrni Bog stoterno!

Leta 1883. meseca marca pa sem se preselil na Prežganje, kjer sem ostal do leta 1885. Ker pa nisem imel še šolskega zrelostnega spričevala za usposobljenost organistovske službe, sem se podal 6. januarja 1885. nazaj v orglarsko šolo, kjer sem zadostil šolskim zahtevam, in v jeseni 11. novembra 1885. l. nastopil službo organista v Št. Lambertu pri Zagorju ob Savi.

Iz Št. Lamberta pa sem se preselil 1. maja l. 1887. v Sodražico pri Ribnici, kjer sem ostal do 1. marca 1899. Toraj skoro 12 let. Povsodi sem gledal da se je pelo in igralo v cerkvenem duhu, kolikor mi je bilo največ mogoče. Tudi z latinskimi mašami sem nastopal, kolikor so dopuščale razmere; kjer o cecilijanskem petju v teh krajih ni bilo do tedaj še nič znanega, sem zaradi celega teksta *Gloria* in *Credo* naletel na hude odpore bodisi od strani pevcev in taranov in od drugod, tako da smo morali od kraja posebno *Credo* krajšati, kar seveda ni bilo po cerkvenih predpisih. Počasi pa smo tudi to premagali in peli vse, kakor zahteva sv. cerkev. Po mojem in za lepo petje vnetih mož in fantov prizadevanju se je ustanovilo, če se ne motim leta 1892. pevsko društvo „Glas“ v Sodražici, kjer še zdaj marljivo deluje. In to društvo je bilo tako močno, da je nastopilo o priliki blagoslovljenja društvene zastave pri sv. maši na koru s 40 grli možkega zbora, kjer se je pela Belarjeva maša „Oče večni“ za možki zbor. Neizbrisni spomin na ta dan, tako je bilo lepo!

In to društvo je pelo vedno ob nedeljah in praznikih pri deseti maši v možkem zboru, zjutraj pa je pel mešani zbor. Možki zbor je ljudem silno dopadel. Pelo se je po Foersterjevi pesmarici „*Cantica sacra*“ in drugo. Posebno od praznikov sem bil primoran pesmice prenařajati iz razstavne v sestavno harmonijo, kar mi ni dalo malo dela. Pri tem pa ne smem pozabiti preč. gosp. Lovro Tiča, tedanjega kaplana sodraškega, ki mi je pri napornem delu veliko pomagal. Sedaj že prepevaš v nebesih, dragi Lovrene. Bog naj ti bo plačnik. (Umril v Harijah kot ekspozit l. 1901. če se ne motim.) Po njegovem prizadevanju smo začeli peti tudi koral, kakor introit, komunijo, ob velikih praznikih s spremljevanjem orgel po Hanischu.

Da je društvo „Glas“ gojilo tudi posvetno petje in imelo produkcije in izlete, o tem molčim, ker to ne spada sem. (Konec prih.)

Waukegan. — Ill. U. s. of Amerika dne 25. julija 1911. Dragi g. urednik! Nekaj let že čitam „C. Gl.“, toda do sedaj še nisem našel niti enega dopisa iz Amerike o organistovskih razmerah in o razmerah na cerkv. glasbenem polju sploh; zato sem se namenil nekaj poročati¹⁾. Pred dobrimi štirimi leti smo se zbrali jaz in še dva gg. organista z namenom, da bi ustanovili Slov. zvezo organistov v Ameriki. Začasni odbor smo si izvolili takoj. Pa glej, precej smo imeli nasprotnike. Prvi časnik, v katerega smo pisali, nam ni hotel sprejeti oglasa. Potem se je g. tajnik obrnil na drugi časnik, in tam je bil oglas sprejet.

¹⁾ Iskrena Vam hvala za to uslugo. Ur.

Mislil sem si: to mora iti naprej, ali šlo je žal slabo. Par g. organistov so je oglasilo, drugi so pa čepeli po svojih brlogih in premišljali svojo usodo. Namen je bil ta, da bi se zvezali z podpornim društvom pri Vas, da bi tudi tankajšnji gg. organisti vedeli org. razmere od tukaj, ki so precej drugačne od Vaših. In potem smo nameravali ustanoviti si svoj glasbeni list in tako priti do boljšega obstanka tukaj v Ameriki. Tukaj ima večina delavstva svoje strokovne zveze. Zakaj bi jo organisti ne imeli?!

Moj zbor šteje 14 moči in poje ob večjih slovesnostih sledeče maše:

Missa in hon. s. Ant. Pad., P. A. Hribar; Lateinische Messe in D, K. Kempter, op. 9; Missa in hon. St. Caeciliae, Ant. Foerster, op. 15; Mass in E, W. A. Leonard; Mass, M. L. Nemers; Mass in C. Alojz Wuerth.

Introite, graduale in komunije pojem sam. Ofertorije poje mešani zbor. Slovenske pesmi pri sv. mašiujemo skoraj od vseh slov. skladateljev. Pri prvi sv. maši mi poje šolski zbor iz Ljudske pesmarice in iz zbirke „Kvišku sreča“. Requiem pojem sam in sicer koradni. O salutaris, Tantum ergo in Laudate Dominumujemo iz Cecilije in nekaj od drugih skladateljev. Upam, da se bo za menoj tudi še kateri drugi g. organist iz Amerike semtertje oglasil v „Cerkv. Glasbeniku“. Upam, da imate kaj naročnikov iz Amerike¹⁾.

Peter Srnovršnik, organist in pevovodja.

Oglasnik.

- △ Anton Foerster: **Responsoria**. I. Ad Missam in tono solemni (enoglasno in za 4 glasni mešani zbor). II. Ad „Ite missa est“ aut „Benedicamus Domino“ (enoglasno). III. Varia (za razne bogoslužne prilike, kar se poje najbolje enoglasno z orglami). Zbirko iako natančno in pregledno v modernih notah natisnjenih enoglasnih, kakor tudi povsem korektno in gladko tekoče harmoniziranih štiriglasnih responsorijev najtopleje priporočamo. Zbirka se dobiva v Katoliški Bukvarni. Cena iztisu na prostem papirju: 25 vin., na karton nalepljenemu iztisu pa 55 vin.
- △ Ign. Hladnik: **Osem Tantum ergo** za mešani zbor. Op. 56. V Ljubljani. Založil skladatelj. Tisk J. Blasnika naslednikov. Cena 1 K. To so brez izjeme čedne, dostojne, zmerno melodiozne in še precej fino harmonizirane skladbe. Tudi modulacija popolnoma zadovoljli. Vidi se, da jih je g. skladatelj dobro obrusil, predno jih je izdal. Semtertje se seveda pokaže tudi še stari Hladnik, a v celoti je treba priznati, da diha iz teh Tantum ergo dokaj bolj umerjen in očlščca okus nego se pojavlja poprečno v Hladnikovih skladbah. Zbirka se dobi v Katoliški Bukvarni in pri L. Schwentnerju v Ljubljani ter pri g. skladatelju v Novem mestu (Dolenjsko).
- △ Pet. Griesbacher: **Repertorium chorale**. Ad unam vocem seu chorum unisonum comitante Organo vel Harmonio. Op. 150. Založil Alfred Coppenrath v Regensburgu. Cena partituri K 3-24. — Dobe se tudi posamezni glasovi. Kdo bi ne bil vesel tako praktične in tako krasne zbirke kakor je ravno ta Griesbacherjeva? Zbirka prinaša en Asperges, en Vidi aquam, en Pange lingua, en Veni creator, eno lat. mašo: Missa „Janna coeli“ (Vrata nebeška), en popolen Requiem in poleg tega graduale in ofertorije za praznike in nedelje celega leta in tudi za vse tiste godove, ki so skupni raznim vrstam svetnikov in svetnic (Com. Sanct.). Vsi spevi so figuralni; naj torej nikogar ne moti ime „chorale“! G. skladatelj je nazval zbirko „Repertorium chorale“, ker jo je namenil zborom (korom). Vsi spevi so enoglasni z orglami. Zgorajni glasovi se menjavajo s spodnjimi, oboji se združijo v Tutti. Sama melodija, nikake dolgočasnosti. Moderen, a v kljub temu cerkve dostojen slog. In orgelsko spremljevanje! To Vam je pa že tolikanj zanimivo, da samo svetujem: Naročite si to knjigo in študirajte jo, igrajte jo, pojte jo!

S. P.

¹⁾ Deset. Ur.

Razne reči.

△ Č. g. Frančišek Kimovec, marljivi sodruinik našega lista, obče znani slovenski cerkveni skladatelj je bil začetkom t. l. v Rimu promoviran doktorjem bogoslovja. Ob tej priliki mu najiskreneje čestitamo in želimo trajnega najboljšega zdravlja.

△ G. Ivan Kacin, prvi slovenski izdelovatelj harmonijev po ameriškem sistemu, se je v zadnjem času iz Polhovega Grada preselil v Ljubljano (Novi Vodmat 151). Domačo tvrdko, ki poleg izdelovanja novih harmonijev sprejema v delo tudi razna popravila, prav toplo priporočamo.

△ Na tukajšnji orglarski šoli se prične šolsko leto 1911/12 v ponedeljek dne 18. septembra. Ob treh popoldne se bo v šolskih prostorih v Alojzijevišču (Poljanska cesta 4, II.) vršilo vpisovanje šolo že obiskujočih učencev in onih, ki žele nanovo vstopiti. Nanovo vstopajoči učenci, ki se morajo seveda podvreči vsprejemnemu izpitu, naj prinese s seboj rojstni list, zadnje šolsko izpričevalo in izkaz o nrvnosti.

△ Podporno društvo organistov in pevovodij s sedežem v Ljubljani je imelo dne 10. avg. ob 1. uri popol. v Rokodelskem Domu svoj redni občni zbor. Zbralo se je okrog 30 stanovskih tovarišev. Iz poročil društvenih funkcionarjev: predsednika, tajnika in blagajnika se je razvidilo, da društvo zadnje čase pravzaprav le še nekako živetari in da do sedaj še nima pokazati nikakih posebnih uspehov. Iz poročila podpredsednika Premrla smo izvedeli, da se je isti potegoval za društvo pri preč. ku.-škof. ordinariatu, ki je pa njegovo vlogo, naj bi potom ku.-škof. ukaza vse župne cerkve ljubljanske škofije prispevale z letnimi doneski v podporno blagajno, zavrnilo in navedlo kot razlog odklonitve to, da župne cerkve, kjer je sploh mogoče, že prispevajo za zavarovanje organistov, da so razum tega mnogi gg. župniki glede izboljšanja gnotnega stanja organistovega tudi sicer storili, kar so mogli, in da v sedanjih razmerah nikakor ne kaže cerkva obkladati z novimi bremenii. — Zato nasvetuje g. poročevalec, naj začno gg. organisti — društveniki predvsem sami točno in redno prispevati v društveno blagajno in naj tudi sicer pokažejo nekoliko večja zanimanje za društvo in njegov prospek. Le na ta način bo moglo društvo še naprej obstajati in pokazati vsaj v dolednem času kake sadove. — Kar se tiče rednih mesečnih prispevkov, ki naj jih društveniki plačujejo, je svetoval č. g. dr. Kimovec svoto 50 vin., na leto 6 K. Eden izmed gg. organistov je pa bil za svoto 1 K na mesec, na leto 12 K, in se je občni zbor končno izrekel za zadnje nasvetovano svoto. Določilo se je, naj dekanjski zaupniki nabirajo novih članov in skrbe za redno plačevanje mesečnih prispevkov. Č. g. dr. Kimovec se je med drugim spomnil tudi one nesrečne predletne razprtije med organisti in cerkovniki, in rekel, da bi po njegovem mnenju društvo sedaj stalo gotovo na trdnjših in ugodnejših tleh, če bi se bili takrat organisti in cerkovniki bolje sporazumeli. Dalje je priporočal dr. Kimovec naj se gg. organisti nikar ne sramujejo poleg svojih organistovskih poslov poprijeti semtertja tudi za kako primerno ročno delo. Kdor bo pridno delal prvič na korn, potem pri raznih naših zavodih in če mu časa preostaja, tudi magari kako nživico obdelaval in sploh po močeh rad pomagal župniku in občanom kjerkoliže, temu se ne bo slabo godilo. Take organiste bo naša duhovščina in bo naše ljudstvo spoštovalo, ljubilo in jim rado na roko šlo. — G. Ig. Illadnik je v prav lepem in dostojnem tonu pojasnil zadevo o nekdanji „razprtiji“ med organisti in cerkovniki in na hvalevreden način obžaloval takratno nespোরazumljenje. Izrekel je željo, naj se stvar po možnosti popravi. — Debate o izboljšanju gnotnega stanja, zlasti o zavarovanju organistov se je udeležilo še več drugih članov. — Pri volitvi novega društvenega odbora je bil g. Stanko Premrl, vodja stolnega kora izvoljen za predsednika; g. Iv. Rus, organist v Šmartnem pri Litiji, za podpredsednika; g. Ant. Grum, organist pri Sv. Jakobu v Ljubljani, za tajnika; g. Lovro Hafner, organist v Št. Vidu nad Ljubljano, za blagajnika. Kot odborniki so bili izvoljeni gg. organisti: Iv. Cvek (Štanga), L. Gostič (Homec), Pet. Jereb (Litija), Ant. Lavrič (Ljubljana), Nik. Loboda (Mekinje), Josip Rojnik (Škofja Loka) in Jos. Zupan (Kresnice). Kot namestniki gg. organisti: Jak. Savinšek (Jesenice), Jos. Sicherl (Ribnica) in Fr. Mazi (Borovnica). — Novi predsednik se je zahvalil za izkazano mu zaupanje, vspodbujal gg. odbornike in člane sploh, naj delajo za

društvo, naj nabirajo novih članov, naj redno prispevajo v društveno blagajno, naj z eno besedo kažejo zanimanje za društvo. „Pomagajmo si najprej sami, kolikor moremo; potem pa hočemo skrbeti, da nam tudi drugi pridejo na pomoč.“ Nato zaključil občni zbor. — Podporni član društva je s pristopno svoto 10 K postal g. Anton Svetek, pevovodja v Ljubljani. Naj bi mu sledilo še mnogo vnetih posnemalcev!

△ Jednota čeških glasbenih stanov (pevovodij, kapelnikov, organistov in glasb. učiteljev) je imela dne 20. julija v Kutai Hori svoj XV. občni zbor.

△ Najnovejše določilo kongregacije za sv. obrede o orgljanju¹⁾. Kongregacija za sv. obrede je rešila v zadnjem času (11. maja 1911) sledeče dvome: Ker *Ceremoniale Episcoporum* sploh ne sponira, da bi se koral z orglami spremljal, se vpraša:

1) Ali naj se obdrži današnja praksa, spremljati koral z orglami?

2) In če naj se obdrži, se li smejo orgle uporabljati tudi pri onih otečjih in mašah, pri katerih je sicer orgljanje prepovedano, in sicer le kot podpora petja, tako namreč, da se orgle drugače ne glase kakor le pri petju?

Kongregacija za sv. obrede je vprašala v tej zadevi za svet liturgično komisijo, stvar dobro premislila in odgovorila sledeče:

K vprašanju 1): Da; izvzeti so le oni deli otečja in maše, ki se morajo po sedaj veljavnih liturgičnih predpisih peti brez spremljanja orgel.

K vprašanju 2): V slučaju sile: da.

Darovi

za nove orgle v ljubljanski orglarski šoli.

(Prenos prejšnjih izkazov) K 1.392:30

P. n. nadaljni darovalci:

Ivan Globelnik, župnik v Št. Vidu pri Vipavi	3.—
Josip Cimernan, organist v Št. Rupertu	4.—
Ivan Rus, organist v Šmartnem pri Litiji	20.—
Franc Miglič, organist pri Sv. Križu pri Litiji	5.—
Peter Simčič, organist v Žužemberku	5.—
Leopold Bernot, organist v Kotmari vasi (Koroško)	2.—
Josip Ilgove, organist v Dobrlavasi (Koroško)	1.—
Ivan Stariha, bivši škof v Ameriki, sedaj v pokoju v Ljubljani	200.—
Peter Janež, mestni kaplan in katehet v Ljubljani	20.—
Ivan Tavčar, župnik v pokoju, Sv. Trojica pri Dobu	20.—

Skupaj K 1.672:30

Vsem p. n. gg. darovalcem, presvetlemu in premilostnemu škofu Ivanu Starihi pa kličemo za Njegov velikodušni dar še prav posebno iskren: Bog tisočero povni!

Listnica uredništva in upravnništva.

Izšlo je Kazalo prilog „Cerkv. Glasb.“-a od l. 1878, do 1910. in smo je kot dodatno prilogo poslali z današnjo 8. in 9. „Cerkv. Glasb.“-ovo številko vsem p. n. naročnikom. Kdor bi hotel kupiti še posebej kak iztis, ga dobi pri našem upravništvu za 1 K. — Kdor se zanima za skladbe v starejših „Cerkv. Glasb.“-ih ali si želi izpopolniti te ali one morda že ne več cele letnike, naroči lahko posamezne številke ali pa tudi cele letnike pri našem upravništvu. Zaloga prejšnjih letnikov je še precej velika, dasi ne pri vseh letnikih enaka.

Popolni starejši letniki se dobe po 3 K, več skupaj po 2 K 50 vin. in tudi še ceneje; posamezne številke (list in priloga) po 50 vin., več skupaj ceneje; list sam oziroma priloga sama po 25 vin., več skupaj istotako ceneje.

¹⁾ Prim. Acta Apostolicae Sedis. Annus III. (1911). Vol. III. Num. 7. Pag. 241.

Današnjemu listu je pridejana 8. in 9. številka prilog.

Odgovorni urednik lista in glasbene priloge **Stanko Premrl**.

Zaloga Cecilijino društvo. — Tiska Zadružna tiskarna v Ljubljani.